

**Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen tuomareiden
nimittämistä koskevaksi lainsäädännöksi**

Eduskunnalle on vuoden 1999 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 109/1999 vp tuomareiden nimittämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Lakivaliokunta on antanut asiasta nyt koolla olevalle eduskunnalle mietintönsä n:o 1/2000 vp.

Eduskunta ei yhdy lakivaliokunnan mietinnön perusteluissa valiokunnan kannanottojen jaksossa Tuomioistuinten riippumattomuus alaotsikon "Tuomareiden nimittämismenettely ja valtiovallan kolmijako" alla viidennessä kappaleessa oleviin perusteluihin.

Eduskunta hyväksyy mietinnön perusteluissa valiokunnan kannanottojen jaksossa Lautakunnan asettaminen alaotsikon "Lautakunnan ja sen jäsenten tehtävät" alla olevan ensimmäisen kappaleen sijasta perustelut näin kuuluvina:

"Lautakunnan jäsenen tehtävä ei ole luonteeltaan edunvalvontaa, vaan kysymyksessä on asiantuntijatehtävä. Sen vuoksi on tärkeää, että kaikki lautakunnan jäsenet valitaan niin, että he täyttävät eettisesti korkeat vaatimukset, ovat oikeamielisiä ja kykeneviä asennoitumaan avoimesti, ennakkoluulottomasti ja myönteisesti tämän uuden lainsäädännön tavoitteisiin."

Eduskunta edellyttää, että tuomareiden nimittämislain toimivuuden selvittämiseksi suoritetaan tutkimus, jossa arvioidaan nimitysmenettelyn toimivuus sekä lain soveltamisalan tarkoituksenmukaisuus. Tutkimuksen tulokset johtopäätöksineen on esitettävä hallituksen toimenpidekertomuksessa vuodelta 2004.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tuomareiden nimittämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan täytettäessä tuomarin virkaa ja nimitettäessä tuomaria määrääjäksi.

Tässä laissa tarkoitettuja tuomarinvirkoja ovat:

- 1) korkeimman oikeuden presidentin ja jäsenen virat;
- 2) korkeimman hallinto-oikeuden presidentin ja jäsenen virat;
- 3) hovioikeuden presidentin, hovioikeudenlaamannin ja hovioikeudenneuvoksen virat;
- 4) käräjäoikeuden laamannin ja käräjätuomarin virat;
- 5) hallinto-oikeuden ylituomarin ja hallinto-oikeustuomarin virat;
- 6) vakuutus oikeuden vakuutusylituomarin, vanhemman vakuutustuomarin ja nuorem-

man vakuutustuomarin virat;

7) työtuomioistuimen presidentin ja työtuomioistuinneuvoksen virat;

8) markkinatuomioistuimen ylituomarin virka; sekä

9) maaoikeuden maaoikeustuomarin ja maaoikeusinsinöörin virat.

Valtakunnanoikeudesta säädetään Suomen perustuslaissa. Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta säädetään Ahvenanmaan hallintotuomioistuimesta annetussa laissa (547/1994).

2 luku

Vakinaisen tuomarin nimittäminen

2 §

Nimittävä viranomainen

Vakinaisen tuomarin nimittää Suomen perustuslain mukaisesti tasavallan presidentti valtioneuvoston ratkaisuehdotuksesta.

3 §

Viran julistaminen haettavaksi

Vakinainen tuomarin virka on ennen sen täyttämistä julistettava tuomioistuimelta haettavaksi, jollei 4 §:stä muuta johdu.

Asetuksessa säädetty tuomioistuin julistaa viran haettavaksi sekä päättää viran julistamisesta uudelleen haettavaksi ja hakuajan jatkamisesta.

4 §

Ilmoittautumisvirat

Seuraavat virat täytetään ilman, että virka julistetaan haettavaksi:

1) korkeimman oikeuden presidentin ja jäsenen virat;

2) korkeimman hallinto-oikeuden presidentin ja jäsenen virat.

Korkein oikeus tai korkein hallinto-oikeus ilmoittaa 1 momentissa tarkoitettujen virkojen avoinna olemisesta samalla tavalla kuin menetellään silloin, kun virka julistetaan haettavaksi. Näihin virkoihin on ilmoitettava kirjallisesti korkeimmalle oikeudelle tai korkeimmalle hallinto-oikeudelle ennen asetetun määräajan päättymistä.

5 §

Ilmoittautumisviran täyttäminen

Tasavallan presidentti nimittää korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden presidentit ilman tässä laissa tarkoitettua esitystä.

Korkein oikeus tekee korkeimman oikeuden jäsenen virkaan nimittämisestä ja korkein hallinto-oikeus korkeimman hallinto-oikeuden jäsenen virkaan nimittämisestä perustellun esityksen, joka toimitetaan valtioneuvostolle nimitysasian tasavallan presidentille esittelemistä varten.

6 §

Tuomarinvalintalautakunta

Muiden kuin 4 §:ssä tarkoitettujen tuomarin virkojen täyttämistä varten on riippumaton tuomarinvalintalautakunta, jonka tehtävänä on valmistella viran täyttämistä ja tehdä perusteltu esitys tuomarin virkaan nimittämisestä, joka toimitetaan valtioneuvostolle nimitysasian tasavallan presidentille esittelemistä varten.

Tuomarinvalintalautakunta voi esityksen tekävän tuomioistuimen pyynnöstä antaa lausunnon korkeimman oikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden jäsenen nimittämistä koskevassa asiassa.

7 §

Tuomarinvalintalautakunnan asettaminen ja kokoonpano

Tuomarinvalintalautakunta asetetaan viideksi vuodeksi kerrallaan.

Tuomarinvalintalautakunnassa on puheenjohtajana korkeimman oikeuden valitsema jäsen ja varapuheenjohtajana korkeimman hallinto-oikeuden valitsema jäsen. Muina jäseninä on yksi hovioikeuden presidentti, yksi hallinto-oikeuden ylituomari, yksi käräjäoikeuden laamanni, yksi hovioikeuden laamanni tai hovioikeudenneuvos, yksi käräjätuomari, yksi hallinto-oikeustuomari ja yksi hallinto-oikeustuomari tai 1 §:n 2 momentin 6—9 kohdassa mainitun erityistuomioistuimen tuomari, yksi asianajaja, yksi yleinen syyttäjä ja yksi oikeustieteellistä tut-

kimusta ja opetusta edustava jäsen. Kullakin jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Valtioneuvosto asettaa tuomarinvalintalautakunnan sen jälkeen, kun

1) korkein oikeus on nimennyt keskuudesta tulevan jäsenen ja varajäsenen;

2) korkein hallinto-oikeus on nimennyt keskuudestaan tulevan jäsenen ja varajäsenen;

3) hovioikeuksien presidentit ovat nimenneet keskuudesta tulevan jäsenen ja varajäsenen;

4) hallinto-oikeuksien ylituomarit ovat nimenneet keskuudesta tulevan jäsenen ja varajäsenen;

5) korkein oikeus on nimennyt käräjäoikeuden laamannien, hovioikeudenlaamannien tai hovioikeudenneuvosten ja käräjätuomareiden keskuudesta tulevat jäsenet ja varajäsenet ilmoittautumisten perusteella;

6) korkein hallinto-oikeus on nimennyt hallinto-oikeustuomareiden tai erityistuomioistuinten tuomareiden keskuudesta tulevat jäsenet ja varajäsenet ilmoittautumisten perusteella;

7) Suomen asianajajaliitto on nimennyt jäsentensä keskuudesta asianajajakuntaa edustavan jäsenen ja varajäsenen;

8) valtakunnansyyttäjä on nimennyt yleisiä syyttäjiä edustavan jäsenen ja varajäsenen; sekä

9) oikeusministeriö on nimennyt oikeustieteellistä tutkimusta ja opetusta edustavan jäsenen ja varajäsenen.

Nimettäessä 3 momentin 5—9 kohdassa tarkoitettuja jäseniä ja varajäseniä nimetään ehdokkaita kaksi kertaa niin monta kuin on asetettavia jäseniä ja varajäseniä. Ennen 3 momentin 9 kohdassa tarkoitettua nimeämistä oikeusministeriön on kuultava oikeustieteellistä tutkimusta ja opetusta edustavia tahoja.

Eron lautakunnan jäsenelle ja varajäsenelle myöntää valtioneuvosto, joka samalla, noudattaen lautakunnan asettamisesta säädettyä menettelyä, nimittää hänelle seuraajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

8 §

Päätösvaltaisuus

Tuomarinvalintalautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kahdeksan jäsentä tai varajäsentä.

9 §

Asian käsittely tuomarinvalintalautakunnassa

Tuomarinvalintalautakunta pyytää ennen nimitysesityksen tekemistä lausunnon hakijoista siltä tuomioistuimelta, joka on julistanut viran haettavaksi, ja käräjätuomarin viran hakijoista lisäksi siltä käräjäoikeudelta, jossa virka on haettavana. Lautakunta voi hankkia muitakin lausuntoja ja selvityksiä sekä kuulla hakijoita ja asiantuntijoita.

Viran hakijalle on varattava ennen nimitysesityksen tekemistä tilaisuus lausua nimitysasian valmistelussa hankittujen lausuntojen ja selvitysten johdosta.

Tuomarinvalintalautakunta noudattaa soveltuvin osin tässä pykälässä säädettyä menettelyä myös antaessaan 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun lausunnon.

10 §

Tuomioistuimen lausunnon antaminen

Tuomioistuimen lausunnon tuomarin viran täyttämistä koskevassa asiassa antaa:

1) hovioikeus kokoonpanossa, johon kuuluvat presidentti, hovioikeudenlaamannit ja kaksi täysistunnon vuodeksi kerrallaan valitsemaa jäsentä;

2) hallinto-oikeudessa johtoryhmä;

3) vakuutus oikeus vakuutus oikeudesta annetun lain (14/1958) 5 §:n 4 momentissa tarkoitetussa kokoonpanossa;

4) käräjäoikeudessa laamanni käräjäoikeuden käräjätuomareita tai johtoryhmää kuultaan; ja

5) työtuomioistuimessa presidentti.

Tuomioistuimen lausunnon tulee sisältää perusteltu käsitys siitä, kuka hakijoista olisi nimitettävä virkaan.

11 §

Tuomareiden kelpoisuusvaatimukset ja nimitysperusteet

Tuomariksi voidaan nimittää oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut oikeamielinen Suomen kansalainen, joka aikaisemmalta toiminnallaan tuomioistuimessa tai muus-

sa tehtävässä on osoittanut, että hänellä on täytettävänä olevan viran menestyksellisen hoitamisen edellyttämä perehtyneisyys viran tehtäväänsä sekä tarvittavat henkilökohtaiset ominaisuudet. Erityisalan asiantuntemusta vaativien tuomarinvirkojen kelpoisuusvaatimuksista voidaan säätää erikseen.

Korkeimman oikeuden presidentiksi ja jäseneksi sekä korkeimman hallinto-oikeuden presidentiksi ja jäseneksi voidaan nimittää 1 momentissa säädetty edellytykset hyvin täyttävä etevä laintuntija. Korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden presidenteiltä edellytetään lisäksi johtamistaitoa.

Hovioikeuden presidentiksi, hovioikeuden laamanniksi, käräjäoikeuden laamanniksi, hallinto-oikeuden ylituomariksi, vakuutusylituomariksi, työtuomioistuimen presidentiksi sekä markkinatuomioistuimen ylituomariksi voidaan nimittää henkilö, jolla on 1 momentissa säädettyjen edellytysten lisäksi johtamistaitoa.

12 §

Erivapaus

Tuomarin viran kelpoisuusvaatimuksista ei voida myöntää erivapautta.

13 §

Kielitaito

Tuomarin virkaan vaadittavasta kielitaidosta säädetään erikseen.

14 §

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Vakinaiseen tuomarin virkaan nimitettäväksi esitettävän henkilön on ennen nimitystä annettava valtion virkamieslainsäädännössä tarkoitettu selvitys sidonnaisuuksistaan.

Vakinaiseen tuomarin virkaan nimitetyn henkilön on ilmoitettava viivytyksettä 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneet muutokset ja niissä havaitut puutteet sekä myös muutoin annettava vastaava selvitys asianomaisen viranomaisen sitä pyytäessä.

Viranomaiselle annetut henkilön taloudellista asemaa koskevat tiedot ovat salassa pidettäviä.

3 luku

Määräaikaiset tuomarit

15 §

Määräajaksi nimitettävät tuomarit

Vakinaisen tuomarin viran ollessa ilman viran hoitajaa taikka tuomarin ollessa esityneenä tai vuosilomalla voidaan virkaa hoitamaan nimittää tuomari määräajaksi virkasuhteeseen.

Tuomioistuimeen voidaan nimittää tuomari määräajaksi myös, milloin se on käsiteltävien asioiden lukumäärän tai laadun vuoksi taikka muusta erityisestä syystä tarpeen.

Määräajaksi nimitetyn tuomarin kelpoisuudesta, virassapysymisoikeudesta sinä aikana, joksi hänet on nimitetty, sekä palkkauksen perusteista on voimassa, mitä vastaavan vakinaisen tuomarin kelpoisuudesta, virassapysymisoikeudesta ja palkkauksesta säädetään tai määrätään.

16 §

Määräaikaisen tuomarin tehtävän julistaminen haettavaksi

Ennen määräaikaisen tuomarin nimitystä on tehtävä julistettava tuomioistuimelta haettavaksi, jos nimitys tehdään vuodeksi tai sitä pidemmäksi ajaksi.

Määräajaksi nimitettävän korkeimman oikeuden jäsenen tai korkeimman hallinto-oikeuden jäsenen tehtävän avoimena olemisesta on ilmoitettava siten kuin 4 §:n 2 momentissa säädetään.

17 §

Eräiden ylimpien tuomareiden nimitäminen määräajaksi

Tasavallan presidentti nimittää korkeimman oikeuden jäsenen määräajaksi korkeimman oikeuden esityksestä ja korkeimman hallinto-oikeuden jäsenen määräajaksi korkeimman hallinto-oikeuden esityksestä.

Korkein oikeus nimittää tuomarin määräajaksi hovioikeuden presidentin, vakuutus- ja vakuutusylituomarin, työtuomioistuimen presidentin, markkinatuomioistuimen ylituomarin sekä käräjäoikeuden laamannin

tehtävään. Korkein hallinto-oikeus nimittää tuomarin määrääjäksi hallinto-oikeuden ylituomarin tehtävään.

18 §

Muiden tuomareiden nimittäminen määrääjäksi

Korkein oikeus nimittää vuodeksi tai sitä pidemmäksi määrääjäksi hovioikeuden esityksestä tuomarin hovioikeuteen ja tuomarin maa-oikeuteen, käräjäoikeuden laamannin esityksestä tuomarin käräjäoikeuteen sekä vakuutus-oikeuden esityksestä tuomarin vakuutus-oikeuteen.

Vuotta lyhyemmäksi määrääjäksi nimittää

1) tuomarin hovioikeuteen enintään kahden kuukauden määrääjäksi hovioikeuden presidentti sekä kahta kuukautta pidemmäksi ajaksi hovioikeus;

2) tuomarin käräjäoikeuteen käräjäoikeuden laamanni;

3) tuomarin maa-oikeuteen hovioikeus.

Korkein hallinto-oikeus nimittää vuodeksi tai sitä pidemmäksi määrääjäksi hallinto-oikeuden esityksestä tuomarin hallinto-oikeuteen. Vuotta lyhyemmäksi määrääjäksi nimittää tuomarin hallinto-oikeuteen enintään kahden kuukauden määrääjäksi hallinto-oikeuden ylituomari sekä kahta kuukautta pidemmäksi ajaksi asianomainen hallinto-oikeus.

Muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa tuomarin määrääjäksi nimittää asianomainen tuomioistuin.

19 §

Määräaikaisen tuomarin sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Määrääjäksi nimitettävän tuomarin on ennen nimittämistä ja virkasuhteensa aikana annettava 14 §:ssä tarkoitetut ilmoitukset, jos nimitys tehdään vuodeksi tai sitä pidemmäksi ajaksi. Henkilön, jota esitetään nimitettäväksi määrääjäksi korkeimman oikeuden jäseneksi tai korkeimman hallinto-oikeuden jäseneksi, on aina ilmoitettava sidonnaisuuksensa.

4 luku

Erinäiset säännökset

20 §

Ilmoittautumismenettelyn julkaiseminen

Ilmoitus edellä 7 §:n 3 momentin 5 ja 6 kohdassa tarkoitetusta ilmoittautumismenettelystä on julkaistava asianmukaisella tavalla.

21 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta sekä tuomarinvalintalautakunnan toimistosta ja henkilöstöstä annetaan asetuksella.

Työskentelyn järjestämisestä ja asioiden käsittelystä tuomarinvalintalautakunnassa määrätään tarvittaessa tarkemmin tuomarinvalintalautakunnan vahvistamassa työjärjestyksessä.

22 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

23 §

Siirtymäsäännös

Ennen tämän lain voimaantuloa avoimna oleviksi ilmoitetut ja haettaviksi julistetut virat täytetään noudattaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa vakinaisiin tuomarin virkoihin nimitettyjen tuomareiden on annettava 14 §:ssä tarkoitettu ilmoitus sidonnaisuuksista kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Laki

Korkeimmasta oikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Korkeimmasta oikeudesta 22 päivänä heinäkuuta 1918 annetun lain (74/1918) 4 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti sekä

muutetaan 2 ja 8 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laeissa 804/1949, 197/1991 ja 1694/1992 ja 8 § laissa 149/1930, seuraavasti:

2 §

Korkeimmassa oikeudessa on presidentti ja muina jäseninä vähintään 15 oikeusneuvosta. Korkeimman oikeuden presidentin ja jäsenten nimittämisestä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/).

Määräaikaiset oikeusneuvokset on sijoitettava tasaisesti eri jaostoihin.

8 §

Korkeimmassa oikeudessa tulee olla tarpeellinen määrä esittelijöitä ja muita virkamiehiä, jotka korkein oikeus nimittää. Esittelijöiden kelpoisuusvaatimuksista, nimittämisperusteista ja nimittämisestä määräajaksi on voimassa, mitä tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Laki

Korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Korkeimmasta hallinto-oikeudesta 22 päivänä heinäkuuta 1918 annetun lain (74/1918) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 431/1999,

muutetaan 2 §, sellaisena kuin se laeissa 805/1949, 198/1991 ja 1695/1992, sekä

lisätään 9 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1109/1998, uusi 2 momentti seuraavasti:

2 §

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa on presidentti ja jäseninä vähintään 15 hallintoneuvosta. Korkeimman hallinto-oikeuden presidentin ja jäsenten nimittämisestä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/).

Määräaikaiset hallintoneuvokset on sijoitettava tasaisesti eri jaostoihin.

9 §

Esittelijät nimittää korkein hallinto-oikeus. Esittelijöiden kelpoisuusvaatimuksista, nimittämisperusteista ja nimittämisestä määräajaksi on voimassa, mitä tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Laki

valtion virkamieslain 45 ja 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun valtion virkamieslain (750/1994) 45 ja 48 § seuraavasti:

45 §

Tätä lakia sovelletaan myös tuomarin virkaan ja tuomariin, jollei laissa toisin säädetä.

Tuomarin nimittämisestä säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/).

Mitä 9, 10 ja 22 §:ssä, 23 §:n 4 momentissa, 24—34 §:ssä, 35 §:n 2 momentissa, 8 luvussa, 40 §:n 1 momentissa, 44 §:ssä ja 66 §:n 3 momentissa säädetään, ei koske tuomarin virkaa eikä tuomaria.

Poiketen siitä, mitä 35 §:n 3 momentissa säädetään, tuomaria ei voida oikeuttaa jatkamaan tuomarin virassa eroamisien jälkeen.

48 §

Mitä tässä laissa säädetään tuomarin virasta ja tuomarista, koskee myös korkeimman oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden esittelijän virkaa ja esittelijää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 200 .

Laki

hovioikeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun hovioikeuslain (56/1994) 4 ja 5 §, sellaisena kuin niistä on 5 § osaksi laissa 1325/1994, sekä

muutetaan 3 §:n 2 momentti, 7 §, 8 §:n 1 ja 3 momentti sekä 9 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 7 § osaksi laissa 169/1998 sekä 8 §:n 1 ja 3 momentti ja 9 §:n 2 momentti viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

3 §

Hovioikeuden tuomarit

Hovioikeuden presidentin ja jäsenten nimittämisestä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/).

7 §

Määräajaksi nimitetyn tuomarin osallistuminen asioiden käsittelyyn

Määräajaksi nimitetty tuomari voi määräajan päätyttyä edelleen osallistua jäsenenä niiden asioiden käsittelyyn, joiden valmisteluun tai käsittelyyn hän on osallistunut sinä määräaikana, joksi hänet oli nimitetty.

8 §

Osastot sekä vahvennettu istunto ja täysistunto

Hovioikeus toimii osastoihin jakautuneena. Lainkäyttöasiat sekä muutoksenhakua ja ylimääräistä muutoksenhakua oikeushallintoasioissa koskevat asiat käsitellään ja ratkaistaan osastojen istunnoissa. Istuntoon osallistuvista jäsenistä kahdeksi kuukaudeksi tai sitä lyhyemmäksi määräajaksi nimitetyt tuomarit eivät saa muodostaa enemmistöä. Määräajaksi nimitetty tuomari voi kuitenkin yksin toimittaa valmistelun ja tehdä muut oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 8 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut ratkaisut ja toimenpiteet.

Hovioikeuden täysistuntoon osallistuvat presidentti, hovioikeudenlaamannit, hovioikeudenneuvokset sekä vuodeksi tai sitä pidemmäksi määräajaksi nimitetyt tuomarit.

Täysistunto on päätösvaltainen, kun vähintään puolet virassa olevista jäsenistä on läsnä.

9 §

Hovioikeuden kokoonpano eräissä asioissa

Edellä 1 momentissa tarkoitetun esittelijän tulee olla hovioikeuden asessori tai viskaali taikka vähintään kolme vuotta asessorin, viskaalin tai kärjätuomarin virkaa hoitanut hovioikeuden esittelijä. Yksi kokoonpanoon kuuluvista jäsenistä voi olla kahdeksi kuukaudeksi tai sitä lyhyemmäksi määräajaksi nimitetty tuomari.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Laki**kärjäoikeuslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun kärjäoikeuslain (581/1993) 2 §:n 1 ja 3 momentti ja 3 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 3 momentti laissa 549/1994 ja 3 § osaksi laissa 1326/1994, sekä

muutetaan 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Laamannin ja kärjätuomarin nimittämisestä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Laki

hallinto-oikeuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä maaliskuuta 1999 annetun hallinto-oikeuslain (430/1999) 4 §:n 2 momentti ja 6 § sekä
muutetaan 5 §:n otsikko ja 1 momentti, 11 § ja 14 §:n 1 momentti seuraavasti:

5 §

Jäsenten nimittäminen ja kelpoisuus

Hallinto-oikeuden ylituomarin ja hallinto-oikeustuomareiden nimittämisestä sekä ylituomarin ja muun kuin 2 momentissa tarkoitetun hallinto-oikeustuomarin kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/).

11 §

Määrääjäksi nimitetyn tuomarin osallistuminen asioiden käsittelyyn

Määrääjäksi nimitetty tuomari voi määrääajan päätyttyä edelleen osallistua jäsenenä

niiden asioiden käsittelyyn, joiden valmisteluun tai käsittelyyn hän on osallistunut sinä määräaikana, joksi hänet oli nimitetty.

14 §

Täysistunto

Hallinto-oikeuden täysistuntoon osallistuvat hallinto-oikeuden ylituomari puheenjohtajana sekä vakinaiset ja vuodeksi tai sitä pidemmäksi määrääjäksi nimitetyt hallinto-oikeustuomarit. Kun lainkäyttöasian käsittelyyn lain mukaan osallistuu asiantuntijajäsen, tämä osallistuu vastaavasti myös asian käsittelyyn täysistunnossa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Laki

kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 12 päivänä huhtikuuta 1995 annetun kiinteistön muodostamislain (554/1995) 244 §:n 2 ja 3 momentti ja 247 § sekä
muutetaan 245, 246 ja 248 § seuraavasti:

245 §

Maa-oikeustuomarin kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/). Maa-oikeustuomarin tulee olla kiinteistöasioihin perehtynyt.

Maa-oikeusinsinöörin virkaan vaaditaan teknillisessä korkeakoulussa maanmittauksen alalla suoritettu tehtävään soveltuva diploma-insinöörin tutkinto sekä hyvä kokemus kiinteistötoimitusten suorittamisessa ja hyvä perehtyneisyys kiinteistöjen arviointiin.

Maa-oikeuden muihin kuin 1 momentissa mainittuihin virkoihin vaadittavista kelpoisuusvaatimuksista säädetään asetuksella.

246 §

Maa-oikeustuomarin ja maa-oikeusinsinöörin nimittämisestä säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa. Tuomarinvalintalautakunnan tulee esityksen tekemis-

tä varten hankkia maa-oikeusinsinöörin viran hakijoista maanmittauslaitoksen keskushallinnon lausunto.

Muun henkilökunnan ottaa maa-oikeus.

248 §

Virkavapautta maa-oikeustuomarille myöntää vuotta lyhyemmäksi ajaksi hovioikeus ja vuodeksi tai sitä pidemmäksi ajaksi korkein oikeus.

Virkavapautta maa-oikeusinsinööreille myöntää kuudeksi kuukaudeksi tai sitä lyhyemmäksi ajaksi maa-oikeustuomari, vuotta lyhyemmäksi ajaksi hovioikeus ja vuodeksi tai sitä pidemmäksi ajaksi korkein oikeus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .

Laki

vakuutus-oikeudesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vakuutus-oikeudesta 17 päivänä tammikuuta 1958 annetun lain (14/1958) 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 3 momentti ja 4 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 2 momentti laissa 951/1988, sekä

muutetaan 3 §:n 1 momentti ja 4 §:n 1 ja 3 momentti seuraavasti:

3 §

Vakuutusylituomarin sekä vanhemman ja nuoremman vakuutustuomarin kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimityksestä annetussa laissa (/). Vakuutussihteerin tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut sekä tuomarin tehtäviin perehtynyt tai vähintään kolme vuotta vakuutus-oikeuden esittelijänä toiminut.

tä säädetään tuomareiden nimityksestä annetussa laissa.

Vakuutussihteerin nimittää korkein oikeus viran oltua haettavana ja vakuutus-oikeuden tehtyä virkaesityksen.

4 §

Vakuutusylituomarin sekä vanhemman ja nuoremman vakuutustuomarin nimityksestä

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .

Laki

työtuomioistuimesta annetun lain 2 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työtuomioistuimesta 31 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (646/1974) 2 §:n 2 ja 4 momentti ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 2 ja 4 momentti laissa 1158/1997 ja 6 § laissa 457/1999, seuraavasti:

2 §

Presidentin ja kaksi jäsentä nimittää tasavallan presidentti kolmeksi vuodeksi henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantaja- eikä työntekijäetuja. Presidentin nimittämisestä ja kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/). Tässä momentissa tarkoitettuna kahden jäsenen, jotka tarvittaessa toimivat varapuheenjohtajina, on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja työoloihin perehtyneitä. Kummallakin jäsenelle nimitetään samat kelpoisuusvaatimukset täyttävät kaksi varajäsentä.

Työtuomioistuimen jäsenen ja varajäsenen virassapysymisoikeudesta sinä aikana, joksi hänet on nimitetty, on voimassa, mitä vastaavan vakinaisen tuomarin virassapysymisoikeudesta säädetään.

6 §

Työtuomioistuimen jäseneksi ja varajäseneksi voidaan nimittää kaksikymmentä vuotta täyttänyt Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Presidentti, työtuomioistuinneuvos ja jäsen sekä varajäsen on velvollinen eroamaan täyttäessään 67 vuotta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

markkinatuomioistuimesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/1978) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1036/1990, seuraavasti:

3 §

Markkinatuomioistuimen ylituomarin kelpoisuusvaatimuksista säädetään tuomareiden nimittämisestä annetussa laissa (/). Markkinatuomioistuimen varapuheenjohtajaan sovelletaan, mitä markkinatuomioistuimen ylituomarin kelpoisuusvaatimuksista

säädetään. Markkinatuomioistuimen ylituomarin, jäsenten ja näiden varamiesten tulee olla kuluttaja-asioihin perehtyneitä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

muutoksenhausta tuomioistuimen virkaa haettaessa annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	2 §
Tällä lailla kumotaan muutoksenhausta tuomioistuimen virkaa haettaessa 10 päivänä marraskuuta 1989 annettu laki (975/1989) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.	Tämä laki tulee voimaan kuuta 200 . päivänä

Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2000
